

Bertrans

Sant Boi de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament A 3100 metres per pista forestal de la carretera BV-4608, punt quilomètric 4'150

Coordenades:

Latitud: 42.0641
Longitud: 2.17298
UTM Est (X): 431577
UTM Nord (Y): 4657224

Classificació

Número de fitxa 08201 - 26
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament. 1993
Número inventari Sí, IPA. 23602
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 000500DG35E003
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 25/09/2008 - 02:00

Descripció

Masia de mitjanes dimensions formada per un volum principal de planta baixa, primer pis i golfes amb diverses estructures adossades al voltant, delimitant un pati davant la façana principal que té el seu accés principal, un portal d'arc rebaixat emmarcat amb maó, orientat al nord. La masia està bastida amb murs de maçoneria de pedra arrebossats, en algunes façanes l'arrebossat es troba escrostonat, amb carreus treballats delimitant les cantonades. La teulada és de doble vessant amb aigües a les façanes laterals.

La façana principal, orientada a l'est, té un pati tancat al davant, delimitat per un mur de maçoneria de pedra i dos cossos que s'adossen perpendicularment a cada costat de la façana. El cos adossat a l'esquerra és de dos nivells, està bastit amb murs de maçoneria de pedra i conté una porta emmarcada amb pedra treballada i llinda de fusta, i una finestra emmarcada amb maó a nivell de planta baixa, i una finestra emmarcada amb pedra bisellada i amb la data erosionada de 18-6 inscrita a la llinda a nivell de primer pis. El cos adossat a la dreta també consta de dos nivells i està bastit amb murs de maçoneria de pedra amb parts d'obra vista.

Conté un portal d'arc rebaixat emmarcat amb maó i brancals de pedra treballada a la planta baixa i una eixida al primer pis formada per dues obertures d'arc de mig punt sustentades amb un pilar central de maó.

Pròpiament a la façana, i a nivell de planta baixa, hi ha dos portals emmarcats amb pedra treballada, el de l'esquerra dels quals conté la data de 1793 inscrita a la llinda. Al primer pis hi ha un balcó emmarcat amb pedra bisellada i a les golfes dues finestres, una de les quals emmarcada amb monòlits de pedra treballada.

La façana nord conté dues estructures adossades, una de planta circular que correspon a la cisterna i una altra de majors dimensions ubicada al costat de la cisterna i formant una terrassa a nivell de primer pis.

Pròpiament a la façana s'observa una espitllera i dues finestres emmarcades amb monòlits de pedra treballada a la planta baixa, quatre finestres al primer pis, una de les quals emmarcada amb pedra bisellada i una altra amb pedra motllurada i la data molt erosionada de 1743 inscrita a la llinda. A nivell de golfes hi ha dues finestres emmarcades amb monòlits de pedra treballada.

La façana oest té adossat en tot el nivell de planta baixa un contrafort i a l'extrem dret una petita bassa rectangular, bastida amb murs de maçoneria de pedra coronats amb blocs de pedra treballada. A nivell de planta baixa hi ha dues espitlleres, una emmarcada amb monòlits de pedra bisellada i l'altra amb monòlits de pedra treballada. Al primer pis hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat, la de l'esquerra de les quals amb la data de 1759 junt amb una creu intercalada inscrita a la llinda. A les golfes hi ha una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada i una altra emmarcada amb monòlits de pedra bisellada. L'extrem dret de la façana es troba ocupat per un cos adossat que segueix el nivell de la teulada principal, i en el que s'observa únicament una finestra, emmarcada amb brancals de maó i llinda i ampit de pedra treballada.

La façana sud es troba dominada pel cos ampliat i té un pati tancat al davant, delimitat per murs de maçoneria de pedra. Tant el nivell de planta baixa com el de primer pis es troben totalment oberts, formant eixides que ocupen pràcticament tot l'ample de l'edifici. Al nivell de planta baixa està sustentat amb tres grans pilars, formats per grans blocs monolítics (en algun dels casos dos blocs cúbics que actuen com a base i capitell i un d'allargat que ho fa com a fust), i al primer pis amb tres pilars d'obra vista. A la dreta hi ha adossada una estructura de dos nivells que conserva una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada.

Uns metres al nord de la masia hi ha una pallissa de dos nivells, bastida amb murs de maçoneria de pedra en el nivell inferior i amb murs d'obra vista al nivell superior.

Observacions:

Bertans està situada a la petita vall per on transcorre la riera de Talamanca, al sud del Puig Cornador i pocs metres al nord de Torrents, en una zona on es conserven nombrosos marges empedrats de conreus.

Història

La masia de Bertrans apareix documentada a principis del segle XVI quan l'hereu de Bertrans era posseïdor de la masia de Fontrenó (Sant Agustí de Lluçanès). Torna a aparèixer en el fogatge de 1553, formant part de la parròquia i terme de Sant Boi, sota el nom de Bertomeu Bertran. Tot i així l'edificació actual fou bastida al segle XVIII i ampliada al XIX tal com ho testimonien diverses llindes amb dates inscrites a l'edifici.

Bibliografia

IGLÉSIES, Josep (1981). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Dalmau.

MASRAMON, Ramon (1990). El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà. Ajuntament de Prats de Lluçanès.

Inventari de patrimoni cultural immoble de Catalunya. Sant Boi de Lluçanès. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. Revisat el maig de 2008.

